

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „V1“
2018-06-08 SKUNDO**

2018 m. liepos 24 d. Nr. S-118 (7-97/2018)

Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojos atstovui
mokesčių administratoriaus atstovei

Editos Galiauskaitės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus
Vilmos Vildžiūnaitės
Ramutei Matkevičienei
R. G.
A. P.

2018 m. liepos 11 d. posėdyje išnagrinėjusi UAB „V1“ (toliau – Pareiškėja) 2018-06-08 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2018-05-16 sprendimo Nr. 1A-202, n u s t a t ė:

Muitinės departamentas ginčijamu sprendimu patvirtino Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) 2017-11-09 sprendimą Nr. 18KP-16-643, kuriuo pripažinta, kad už neįvykdytą muitinio tranzito procedūrą pagal tranzito deklaraciją T1 MRN 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07) procedūros vykdytojai Pareiškėjai atsirado mokestinė prievolė muitinei, kurios dydis – 614 Eur maito, 1625 Eur PVM, 101 Eur PVM delspinigių, 224 Eur baudos.

Sprendime nurodoma, kad 2017-04-07 Vilniaus TM krovinių poste „Paneriai“ prekės: lovos baltiniai iš lino (74,06 kg), stalo baltiniai iš lino (24,18 kg), medvilniniai baltiniai kūno priežiūrai (4,44 kg), baltiniai iš lino (6,19 kg), užuolaidos iš medvilnės (34,95 kg), užuolaidos iš lino (34,95 kg), lovatiesės (14,56 kg), pagalvių užvalkalai (11,29 kg), patalynės reikmenys (92,90 kg), buvo pateiktos tranzito procedūros vykdymui bei įforminta tranzito deklaracija T1 Nr. 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07). Tranzito procedūros vykdytojas – UAB „V1“ (duomenys neskelbtini), Lietuvos Respublika). Prekės paskirties įstaigai – Airijos muitinės „Rosslare Harbour“ (IEROS100) postui turėjo būti pateiktos iki 2017-04-14, tačiau per nustatytą terminą muitinė sistemos priemonėmis negavo patvirtinimo, kad prekės buvo pateiktos paskirties įstaigai, tačiau procedūros vykdytojas muitinei pateikė CMR važtaraščio su žyma apie prekės gavimą Airijoje kopiją bei prekės gavėjo raštišką patvirtinimą apie krovinių gavimą.

Siekdama nustatyti, ar prekės visgi buvo pateiktos Airijos muitinės kontrolei, Vilniaus TM raštais Nr. (8.1/16)-2V-10322 (2017-07-07), Nr. (8.1/16)-2V-14141 (2017-09-29) siuntė paklausimus Airijos muitinės administracijai. 2017-10-10 buvo gautas atsakymas, kad užklausus deklarantą, šis nurodė, kad nepildė importo deklaracijos ir muitinei jos neteikė. Airijos muitinė taip pat informavo, kad nei prekių siunta, nei dokumentai, nei importo deklaracija muitinei nepateikta. Vilniaus TM 2017-11-09 sprendimu Nr. 18KP-16-643 pripažino, kad už neįvykdytą muitinio tranzito procedūrą pagal tranzito deklaraciją T1 MRN 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07) procedūros vykdytojai Pareiškėjai atsirado mokesstinė prievolė muitinei, kurios dydis – 614 Eur maito, 1625 Eur PVM, 101 Eur PVM delpinigių, 224 Eur baudos.

Centrinis mokesčių administratorius, remdamasis Mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 156 str. 1 dalimi, 2018-02-26 sprendimu Nr. 1A-84 Pareiškėjos skundo nagrinėjimą sustabdė ir 2018-02-20 raštu Nr. (20.4/06)3B-1633 pakartotinai kreipėsi į Airijos muitinės administraciją dėl prekių įvežimo į Bendrijos muitų teritoriją ir importo mokesčių sumokėjimo fakto nustatymo. 2018-04-25 Muitinės departamente gautas atsakymas, jog informacija šiuo klausimu jau buvo pateikta Lietuvos muitinei ir jokios papildomos informacijos nepateikė. Atsižvelgiant į tai, skundo nagrinėjimas buvo atnaujintas.

Sprendime nurodoma, jog 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 233 str. 2 dalis nustato, kad procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Nagrinėjamo ginčo atveju, pasak Muitinės departamento, iš vietos mokesčių administratoriaus ir Muitinės departamento surinktos informacijos nustatyta, kad prekės, kurios buvo gabenamos pagal tranzito deklaraciją Nr. 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07), nebuvo pristatytos į paskirties muitinės įstaigą ir muitinės procedūra užbaigta nebuvo.

Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 233 str. 1 d. a ir b punktais, tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių bei už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi. Vadovaujantis kodekso 79 str. 1 d. a punktu, skola muitinei atsiranda, jei neįvykdoma bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje. Skolininku laikomas vienas iš asmenų arba keli asmenys, nurodyti Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. a, b, c punktuose. Muitinės departamentas tvirtina, jog nagrinėjamo atveju, remiantis a punktu, skolininku laikytina tranzito procedūros vykdytoja Pareiškėja, kuri turėjo vykdyti pareigas, numatytas 233 str. 1 d. a punkte.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, sprendime konstatuojama, kad Vilniaus TM, atsižvelgdama į tyrimo metu surinktą informaciją bei vadovaudamasi 2015-07-28 Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos, 77 str. a punktu (septyni mėnesiai nuo paskutinės dienos, kurią prekės turėjo būti pateiktos paskirties muitinės įstaigai), bei Sąjungos muitinės kodekso 233 str. 2 dalimi, pagrįstai nusprendė pripažinti muitinio tranzito procedūrą, vykdytą pagal tranzito deklaraciją Nr. 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07), nebaigta, o procedūros vykdytoją Pareiškėją skolininke muitinei.

Pareiškėja skunde Muitinės departamentui nurodo, kad skundžiamu sprendimu įregistruota skola muitinei atsirado ne Vilniaus TM veiklos zonoje, bet Airijoje, todėl skolos muitinei išieškojimo kompetencija turėjo būti perduota Airijos muitinei, kuri nustatyta tvarka turėtų perimti įsipareigojimus ir pradėti mokesčių išieškojimą iš prekių gavėjo. Muitinės

departamentas sprendime nurodo, jog įforminus tranzito deklaraciją Nr. 17LTVK5000157F51F7, prekės per nustatytą terminą turėjo būti pateiktos paskirties įstaigai – Airijos muitinės „*Rosslare Harbour*“ (IEROS100) postui, tačiau pateiktos nebuvo ir tranzito procedūra liko neužbaigta. Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 134 str. 1 dalimi, į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos prekės nuo jų įvežimo momento yra muitinės prižiūrimos ir gali būti jos tikrinamos. Ne Sąjungos prekės lieka muitinės prižiūrimos tol, kol pasikeičia jų muitinis statusas, arba kol jos išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, arba sunaikinamos. Atsižvelgiant į tai, kad muitinės prižiūrimos prekės nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai ir minėta tranzito procedūra nebuvo baigta, Muitinės departamento tvirtinimu, vietos mokesčių administratorius konstatavo, kad muitinė neteko galimybės ginčo prekėms taikyti priežiūros priemonių, todėl laikytina, kad ne Sąjungos prekės buvo neteisėtai paimtos iš muitinės priežiūros bei, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 1 d. a punktu, atsirado skola muitinei. Remiantis Sąjungos muitinės kodekso 87 straipsniu, jeigu nebuvo pripažinta, kad prekėms įforminta muitinės procedūra buvo įvykdyta, skola muitinei atsiranda toje vietoje, kurioje prekėms buvo įforminta atitinkama procedūra.

Be to, pasak Muitinės departamento, Sąjungos muitinės kodekso 87 str. 4 dalyje įtvirtinta, kad jeigu muitinė nustato, kad skola muitinei pagal 79 ar 82 straipsnį atsirado kitoje valstybėje narėje ir kad importo ar eksporto maito suma, atitinkanti tą skolą, yra mažesnė nei 10000 Eur, laikoma, kad skola muitinei atsirado jos atsiradimą nustačiusioje valstybėje narėje. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjos atžvilgiu įregistruota mokeskinė prievolė nesiekia 10000 Eur sumos, todėl net ir pripažinus, kad skola atsirado Airijoje, kompetentinga išieškoti mokesčius būtų Lietuvos Respublika.

Taigi, nagrinėjamo ginčo atveju Muitinės departamentas konstatuoja, kad Pareiškėja nepateikė Sąjungos muitinės kodekso 312 str. 1 ir 2 dalyse nustatytų dokumentų ir neįvykdė savo kaip procedūros vykdytojos pareigos užbaigti įformintą muitinės procedūrą, o pateikti dokumentai ir paaiškinimai dėl skolos išieškojimo kompetencijos bei procedūros vykdytojo pareigos perėjimo prekių gavėjui atmestini kaip nepagrįsti.

Pasisakydamas dėl Pareiškėjos prašymo atleisti ją nuo baudos ir delspinigių mokėjimo remiantis MAĮ 141 str. 1 d. 1 punktu, Muitinės departamentas sprendime pažymi, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) 2008-04-03 sprendime (byla Nr. C-230/06) konstatavo, kad muitinės teisės aktuose nenumatyta procedūros vykdytojo atsakomybės apribojimų (44 punktas). Be to, tai, kad procedūros vykdytojas yra sąžiningas ir kad Bendrijos išorės tranzito procedūros pažeidimą sudaro sukčiavimo veiksmai, kuriuos atliekant jis nedalyvavo, taip pat negali pažeisti proporcingumo principo. Jeigu taip būtų, procedūros vykdytojas nebūtų taip įtikinamai skatinamas užtikrinti gerą tranzito operacijų vykdymą (49 punktas). Remiantis minėtomis ESTT sprendimo nuostatomis, tranzito procedūros vykdytojas yra laikomas skolininku net ir tuo atveju, jei tranzito procedūros pažeidimą sudaro sukčiavimo veiksmai, kuriuos atliekant jis nedalyvavo (LVAT 2011-11-07 nutartis adm. byloje Nr. A261-2779/2011, 2011-06-28 nutartis adm. byloje Nr. A143-2362/2011).

Muitinės departamentas nurodo, jog Pareiškėja kaip procedūros vykdytoja savo veiksmais ir rizika prisiėmė atsakomybę vykdyti muitinio tranzito procedūrą ir pateikti prekes paskirties muitinės įstaigai (o ne prekių gavėjui), tačiau jų neįvykdžiusi tapo skolininke muitinei, o kadangi tranzito procedūros vykdytojo atsakomybės apribojimų teisės aktai nenumato, prašymas atleisti nuo baudos ir delspinigių mokėjimo nesant kaltės bei remiantis MAĮ 141 str. 1 d. 1 punktu atmestinas kaip nepagrįstas.

Atsižvelgiant į nustatytas faktines aplinkybes, remiantis išdėstytu teisiniu reglamentavimu bei ESTT ir LVAT formuojama praktika, sprendime konstatuojama, kad Vilniaus TM 2017-11-09 sprendimu Nr. 18KP-16-643 teisėtai ir pagrįstai pripažino Pareiškėją skolininke muitinei, jos atžvilgiu apskaičiavo bei įregistravo mokeskinę prievolę, todėl teisinio pagrindo skundą patenkinti nėra.

Pareiškėja 2018-06-08 skunde nurodo nesutinkanti su Muitinės departamento 2018-05-16 sprendimu Nr. 1A-202, kuris yra neteisėtas ir nepagrįstas, nes vietos ir centrinis mokesčių administratoriai nevisapusiškai, neišsamiai ir neobjektyviai atliko tyrimą dėl skolininko muitinei nustatymo.

Nurodo, jog Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 1 d. numato, kad importo skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo maitu, atsiranda, jei neįvykdoma:

a) bent viena iš maitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos maitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokiu prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje;

b) bent viena iš maitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su prekių galutiniu vartojimu Sąjungos maitų teritorijoje;

c) kuri nors sąlyga, kurią privaloma įvykdyti įforminant ne Sąjungos prekėms muitinės procedūrą arba taikant su prekių galutiniu vartojimu susijusį neapmokestinimą maitu ar apmokestinimą taikant sumažintą importo maito normą. Kai skola muitinei atsiranda pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 1 dalį, skolininku laikomas bet kuris iš asmenų, nurodytų šio straipsnio 3 d. a, b ar c punktuose.

Muitinės departamentas skundžiamame sprendime nurodė, jog nagrinėjamu atveju, remiantis šio straipsnio a punktu, vieninteliu skolininku laikytina tranzito procedūros vykdytoja Pareiškėja. Asmenys, kurie turėtų būti skolingi muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. b ir c punktus net nebuvo nustatinėjami. Tuo tarpu tiek krovinio vežėjas UAB „K1“, tiek krovinio gavėjas „SI“ ne tik turėjo vykdyti savo pareigas pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. a punktą, bet ir dalyvavo veiksmuose bei laikė prekes, žinodami, kad dėl jų veiksmų ar neveikimo atitinkamos pareigos nebuvo įvykdytos (79 str. 3 d. b, c punktai).

Pareiškėja tvirtina, jog šiuo atveju aktualus Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnis, kuriame nustatyta, kad prekių vežėjas arba gavėjas, kuris priima prekes žinodamas, kad jos gabenamos taikant Sąjungos tranzito procedūrą, taip pat atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.

Pareiškėja nesutinka su tuo, kad Muitinės departamentas, neatsižvelgdamas į aplinkybes, kad krovinio vežėjas ir gavėjas buvo žinomi viso tyrimo metu bei turėdamas raštišką gavėjo patvirtinimą, kad jis gavo tranzitu gabenamas prekes, vieninteliu skolininku nusprendė laikyti tik Pareiškėją.

Muitinės departamentas sprendime konstatuoja, kad skolininku laikytina tranzito procedūros vykdytoja Pareiškėja, kuri turėjo vykdyti pareigas, numatytas Sąjungos muitinės kodekso 233 str. 1 d. a punkte, tuo suponuodamas teiginį, kad Pareiškėja savo pareigų neįvykdė. Tačiau kokių pareigų neįvykdė, sprendime nenurodoma. Iš surinktos medžiagos, pasak Pareiškėjos, matyti, kad skolos atsiradimą lemiantys veiksmai įvyko tuo metu, kai krovinio vežėjas UAB „K1“, žinodamas, kad gabena prekes taikant tranzito procedūrą, jų nepateikė muitinės įstaigai, tačiau perdavė krovinio gavėjui įmonei „SI“, kuri patvirtino, kad žinojo, jog gavo prekes gabenamas taikant tranzito procedūrą. Apie šį vežėjo ir gavėjo įsipareigojimų bei pareigų nevykdymą Pareiškėja informacijos neturėjo. Apibendrinant šias aplinkybes daroma išvada, kad Pareiškėja skolininke muitinei negali būti pripažinta.

Muitinės departamentas, remdamasis Sąjungos muitinės kodekso 87 str. 4 dalyje įtvirtinta nuostata, konstatuoja, kad jeigu muitinė nustato, kad skola muitinei pagal 79 ar 82 straipsnį atsirado kitoje valstybėje narėje ir kad importo ar eksporto maito suma, atitinkanti tą skolą yra mažesnė nei 10000 Eur, laikoma, kad skola muitinei atsiranda jos atsiradimą nustačiusioje valstybėje narėje, t. y. skola muitinei atsiranda toje vietoje, kurioje prekėms buvo įforminta atitinkama procedūra. Pareiškėja tvirtina, jog nagrinėjamu atveju nei Vilniaus

TM, nei Muitinės departamentas nesiėmė jokių veiksmų nustatyti visus asmenis, kurie turėtų būti laikomi skolininkais muitinei.

Pareiškėja nurodo nesutinkanti su Vilniaus TM 2017-11-09 sprendime Nr. 18KP-16-643 padaryta išvada, kad „atlikto tyrimo metu nebuvo nustatyti asmenys, kurie turėtų būti skolininkais muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. b, c punktus“. Remdamasis šia išvada, Muitinės departamentas sutiko su Vilniaus TM sprendimu muitinės skolininke pripažinti Pareiškėją, o ne kitus asmenis, atitinkančius Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. a, b ir c punktų nuostatas, nors visi jie Pareiškėjos skunde Muitinės departamentui buvo įvardinti bei visi tai pagrindžiantys dokumentai buvo pridėti. Tokia išvada, Pareiškėjos tvirtinimu, prieštarauja tiek Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnyje numatytam teisiniam reguliavimui, tiek nustatytoms faktinėms aplinkybėms, kurias patvirtina surinkti dokumentai. Neginčijamai yra nustatyta, kas (kokie asmenys), kur ir kokiomis aplinkybėmis paėmė iš muitinės priežiūros tranzitu gabentas prekes.

Pareiškėja nurodo, jog vienas iš skolininkų, atitinkančių Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. a, b ir c punktų nuostatas, yra pats prekių gavėjas Airijos įmonė „SI“, kuri raštu informavo, kad prekes, deklaruotas tranzito deklaracijoje T1 Nr. MRN 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07), gavo ir ketina jas pateikti muitinei. Tai reiškia, kad prekės pasiekė jų gavėją Airijoje, kuris patvirtino, kad jam tranzitu gabentas kroviny yra jo įmonėje (gavėjo rašte nurodytas jo adresas, elektroniniai kontaktai, įmonės tinklapiu duomenys, įmonės registracijos numeris, VAT numeris). Prekių gavėjas Airijos įmonė „SI“ atsiuntė ir prekių gabenimo važtaraščio CMR Nr. 0407 kopiją su žyma 24 grafoje, kurioje savo parašu patvirtino krovinio gavimo faktą Airijoje. Abu šie dokumentai ir juose nurodytos aplinkybės Muitinės departamento sprendime neminimos, tik trumpai nurodoma, jog „pateikti dokumentai ir paaiškinimai dėl skolos išieškojimo kompetencijos bei procedūros vykdytojo pareigos perėjimo prekių gavėjui atmetami kaip nepagrįsti“.

Pareiškėja teigia prie skundo Muitinės departamentui pridėjusi elektroninių laiškų kopijas tarp įmonės „MI“ (kuri atstovavo įmonę S1 LTD kaip deklarantas, tą patvirtina importo deklaracijos 54 grafos įrašas, kuriame nurodyta įmonės „MI“ darbuotoja J. K.) ir muitinės tarpininko įmonės „BI“. Iš šių laiškų matyti, kad „BI“ darbuotojas G. O. prašo įmonės „MI“ atstovą S. M. duomenų deklaracijos pildymui apie įmonę S1 LTD. Pridedamas ir „MI“ atsakymas įmonei „BI“ su nurodytais įmonės registracijos duomenimis, prekių kodais (visiškai sutampančiais su T1 17LTVR5000157F51F7 deklaracijos kodais) bei transporto išlaidų suma (610 eurų). Šie dokumentai buvo pateikti tiek Vilniaus TM, tiek Muitinės departamentui, tačiau sprendime į juos nebuvo atsižvelgta.

Skunde nurodoma, jog kartu su tranzito deklaracija T1 Nr. MRN 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07) muitinio įforminimo metu buvo pateiktas krovinių gabenusio vežėjo UAB „K1“ parašu ir antspaudu patvirtintas CMR Nr. 0407 važtaraštis, jame nurodyti duomenys atitinka T1 Nr. MRN 17LTVR5000157F51F7 deklaracijoje nurodytus duomenis. Pareiškėja prie skundo taip pat buvo pridėjusi vežėjo UAB „K1“ sąskaitą Nr. 1711 (2017-04-11), išrašytą įmonei S1 LTD, kurioje transporto išlaidų suma nurodyta 610 Eur. UAB „K1“ savininkas K. A. patvirtino, kad ši sąskaita buvo apmokėta. Šių dokumentų turinys ir duomenys, Pareiškėjos nuomone, leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad prekių vežėjas žinojo apie prekėms taikomą tranzito procedūrą. Tačiau nei Vilniaus TM, nei Muitinės departamentas šios aplinkybės netikrino ir į ją neatsižvelgė, nors krovinių gabenusi vežėjo įmonė UAB „K1“, neįvykdžiusi atitinkamų pareigų, yra laikytina muitinės skolininke pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. a, b ir c punktų nuostatas.

Pareiškėja nurodo, jog tyrimo medžiaga bei pridedami dokumentai neabejotinai patvirtina, kad prekių vežėjas UAB „K1“ tranzito deklaracijoje Nr. MRN 17LTVR5000157F51F7 deklaruotas prekes 2017-04-11 pristatė ir iškrovė Airijoje, įmonėje „SI“, Dundulko mieste. Prekių gavėjas „SI“ prekes gavo, šį faktą raštiškai patvirtino bei suprato savo pareigą deklaruoti prekes muitinei. Visos šios aplinkybės rodo, kad nurodytieji

asmenys yra laikytini muitinės skolininkais pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. a, b ir c punktų nuostatas.

Vilniaus TM ir Muitinės departamentas turėjo duomenis apie prekių pristatymą gavėjui „SI“, tačiau duomenų apie tai, kad bandė susisiekti su šia įmone, ar kad informaciją apie šią įmonę perdavė Airijos muitinės pareigūnams, nėra. Muitinės departamento sprendime nėra jokių duomenų, paneigiančių faktą, kad prekės yra pristatytos Airijos įmonei „SI“. Muitinės departamentas sprendime apskritai nepasisakė dėl prekių vežėjo bei gavėjo veiksmų bei galimybes juos pripažinti skolininkais muitinei, o Pareiškėjos pateiktus dokumentus ir paaiškinimus be jokių motyvų atmetė kaip nepagrįstus.

Skunde pažymima, kad Muitinės departamentas, vertindamas Pareiškėjos pateiktus įrodymus, turėjo remtis įrodymų pakankamumo taisykle, o išvada turėjo būti priimta visapusiškai ir objektyviai išnagrinėjus reikšmingas aplinkybes. Muitinės departamentas sprendime nenurodo, kodėl Pareiškėjos pateikti dokumentai nėra pripažįstami tinkamais įrodymais, sprendimas buvo priimtas formaliai laikantis teisės normų, nebandant išsiaiškinti realiai susiklosčiusių aplinkybių. Toks formalus duomenų vertinimas pažeidžia Pareiškėjos interesus bei atima galimybę sulaukti teisingo, teisėto ir pagrįsto sprendimo kilusiame ginče. Pareiškėjos nuomone, sprendime Pareiškėjai nustatyto reikalavimo sumokėti muitą, PVM, delspinigių ir baudą vykdymas, skundžiamuose sprendimuose neesant duomenų ir įrodymų, kad, nustojus taikyti tranzito procedūrą, prekės buvo Lietuvos Respublikos teritorijoje, pažeistų bendruosius teisingumo, protingumo, sąžiningumo teisės principus, nes Pareiškėja būtų priversta mokėti už prekes, kurios nebuvo importuotos Lietuvos teritorijoje. Be to, sprendimas priimtas neatsižvelgus į MAĮ deklaruojamus teisingumo, apmokestinimo aiškumo, turinio viršenybės prieš formą principus (MAĮ 8, 9, 10 straipsniai). Akivaizdu, kad esant rašytiniams įrodymams dėl prekių išgabenimo iš Lietuvos teritorijos, dėl jų pristatymo gavėjui, sprendime nustatytų reikalavimų vykdymas pažeistų šiuos principus.

Pareiškėja tvirtina, jog ji kaip tranzito procedūros vykdytoja savo pareigas įvykdė, atliko visus nuo jos priklausančius ir objektyviai įmanomus atlikti veiksmus, bendradarbiavo su Vilniaus TM tyrimo metu, pateikė papildomus dokumentus. Prekių paėmimo iš muitinės priežiūros faktas, t. y. prekės ir tranzito deklaracijos nepateikimas muitinei įvyko išimtinai dėl prekių vežėjo ir prekių gavėjo, kurie ir yra laikytini muitinės skolininkais, veiksmų.

Pareiškėja skunde, pasisakydama dėl jos atleidimo nuo baudos ir delspinigių mokėjimo, nurodo, jog, jos nuomone, Muitinės departamentas neteisingai aiškina MAĮ nuostatas. Mokesčių mokėtojų atleidimą nuo baudų ir delspinigių mokėjimo reglamentuojantis MAĮ 141 straipsnis jokių išimčių atskiroms mokesčių mokėtojų kategorijoms nedaro. Pareiškėja cituoja MAĮ 141 str. 1 d. 1 punktą ir nurodo, jog skundžiamame sprendime išdėstytos aplinkybės patvirtina, kad Pareiškėja nėra kalta dėl padaryto pažeidimo. Kaltė yra psichinis asmens santykis su jo daroma veika. Analizuojamu atveju neginčijamai nustatyta, kad prekių vežėjas UAB „K1“, nepaisydamas fakto, kad gabena ne Sąjungos prekes, nepateikė paskirties muitinės įstaigai tranzito deklaracijos MRN 17LTVR5000157F51F7, nors prekes nugabeno gavėjui. Apie šias aplinkybes procedūros vykdytoja (Pareiškėja) nežinojo ir negalėjo žinoti, todėl spręsti dėl Pareiškėjos kaltės formos reikia atsižvelgiant į protingumo matą. Protingumo elgesio matas verslo subjekto veiksmuose turėtų atitikti tokius veiksmus, kai asmuo, nedarydamas žalos ir nesukeldamos neadekvačios rizikos sau ir savo interesams, imasi visų būtinų priemonių, kad įvykdytų įsipareigojimus kitiems asmenims (taip pat ir muitinei). Pareiškėja laikosi pozicijos, kad šiuo atveju nebūtų protinga iš jos reikalauti neadekvačiai didelių ar konkrečioje situacijoje neracionalių, neproporcingų veiksmų atlikimo. Kiekvienu atveju veiksmų protingumas ir adekvatumas turi būti vertinamas atskirai. Pareiškėja atkreipia dėmesį į tai, kad muitinės požiūris į jos veiksmus yra retrospektyvus, tuo tarpu 2017-04-07 Pareiškėjos elgesys buvo atliekamas realiuoju laiku, t. y. nedisponuojant informacija, kad prekių vežėjas tranzitu gabenamų prekių muitinės deklaracijos nepateikė paskirties muitinės įstaigai, nors pačias prekes pristatė gavėjui. Mano,

kad protingumo, rūpestingumo ir atidumo matas turėtų būti parenkamas atsižvelgiant į situaciją realiuoju laiku, o ne retrospektyviai. Pareiškėja atliko visus būtinus, protingus ir proporcingus veiksmus tam, kad tinkamai įgyvendintų savo kaip procedūros vykdytojo pareigas, todėl egzistuoja pakankamas pagrindas teigti, jog Pareiškėja nėra kalta dėl padaryto pažeidimo, dėl ko egzistuoja pagrindas atleisti ją nuo baudos ir delspinigių mokėjimo.

Nagrinėjamu atveju tranzito deklaracijos nepateikimas paskirties muitinės įstaigai buvo sąlygotas išimtinai prekių vežėjo UAB „K1“ bei gavėjo „SI“ veiksmų. Atsižvelgiant į tai, daroma išvada, jog Pareiškėja nėra kalta dėl padaryto pažeidimo, t. y. muitinio tranzito deklaracijos nepateikimo paskirties muitinės įstaigai, sąlygojusio delspinigių apskaičiavimą ir baudų paskyrimą, todėl yra pagrindas atleisti ją nuo delspinigių ir baudų mokėjimo pagal MAĮ 100 str. 1 d. 2 punktą ir 141 str. 1 d. 1 punktą.

Atsižvelgdama į aukščiau išvardintas aplinkybes ir vadovaudamasi MAĮ 152 str. 2 dalimi, 155 str. 4 d. 2 punktu, Pareiškėja prašo panaikinti Muitinės departamento 2018-05-16 sprendimą Nr. 1A-202 bei Vilniaus TM 2017-11-09 sprendimą Nr. 18KP-16-643. Tuo atveju, jeigu Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) nuspręs, kad skunde pateiktų argumentų ir duomenų nepakanka skundžiamo sprendimo panaikinimui, Pareiškėja prašo atleisti ją nuo delspinigių ir baudų mokėjimo.

Komisija, išnagrinėjusi mokesstinio ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, jog Pareiškėjos 2018-06-08 skundas atmestinas, Muitinės departamento 2018-05-16 sprendimas Nr. 1A-202 tvirtintinas.

Mokestinis ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Pareiškėjos pripažinimo skolininke muitinei ir muitų, PVM bei su šiais mokesčiais susijusių sumų apskaičiavimo pagrįstumo mokesčių administratoriui konstatavus, kad Pareiškėja, būdama tranzito procedūros pagal tranzito deklaraciją T1 MRN 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07) vykdytoja, netinkamai įvykdė prievolės, susijusias su tranzito procedūros užbaigimu (nepateikus gabentų prekių paskirties muitinės įstaigai). Pažymėtina, kad Pareiškėja savo skunde neišdėstė argumentų ir nepareiškė reikalavimų dėl ginče aptariamų prekių muitinės vertės nustatymo bei aritmetinio mokesčių bei su jais susijusių delspinigių ir baudos sumų apskaičiavimo. Pareiškėjos atstovas ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu atsisakė Pareiškėjos skunde Komisijai išdėstytų argumentų, jog skola muitinei atsirado ir turi būti išieškoma ne Lietuvos Respublikoje, bet Airijoje. Pareiškėjo skunde išdėstyti konkretūs argumentai ir reikalavimai apsprendžia šio mokesstinio ginčo ribas, todėl Komisija nagrinėja ginčą jo ribose, nevertina ginčijamo mokesčių administratoriaus sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo tose dalyse, dėl kurių mokesstinis ginčas nevyksta.

Byloje nustatyta, kad Vilniaus TM krovinių poste „Paneriai“ 2017-04-07 buvo įforminta tranzito deklaracija T1 Nr. 17LTVR5000157F51F7, pagal kurią tranzitu buvo gabenamos prekės: lovos baltiniai iš lino (74,06 kg), stalo baltiniai iš lino (24,18 kg), medvilniniai baltiniai kūno priežiūrai (4,44 kg), baltiniai iš lino (6,19 kg), užuolaidos iš medvilnės (34,95 kg), užuolaidos iš lino (34,95 kg), lovatiesės (14,56 kg), pagalvių užvalkalai (11,29 kg), patalynės reikmenys (92,90 kg). Tranzito procedūros vykdytojas – Pareiškėja. Prekių paskirties muitinės įstaiga – Airijos muitinės „Rosslare Harbour“ (IEROS100) postas. Tranzito procedūros terminas – 2017-04-14. Vilniaus TM, nustatyta tvarka negavusi patvirtinimo apie nurodytųjų prekių pateikimą paskirties muitinės įstaigai, pradėjo tyrimą, kurį atlikusi konstatavo, kad muitinio tranzito procedūra, vykdyta pagal deklaraciją T1 Nr. 17LTVR5000157F51F7 (2017-04-07), yra nebaigta ir procedūros vykdytojo įsipareigojimais, numatyti Sąjungos muitinės kodekso 233 str. 1 dalyje, yra neįvykdyti. Vadovaudamasi nurodytojo straipsnio nuostatomis, Vilniaus TM 2017-11-09 sprendime Nr. 18KP-16-643 pripažino Pareiškėją skolininke muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. a punktą bei įregistravo jai mokesstinę prievolę.

Pareiškėja nesutinka su muitinės pozicija ir, ginčydama Muitinės departamento 2018-05-16 sprendimą Nr. 1A-202, pateikia argumentus dėl to, kad ji nepagrįstai pripažinta skolininke muitinei, nes ji kaip tranzito procedūros vykdytoja savo pareigas įvykdė, atliko visus nuo jos priklausančius ir objektyviai įmanomus atlikti veiksmus. Prekių paėmimo iš muitinės priežiūros faktas, t. y. prekių ir tranzito deklaracijos nepateikimas muitinei įvyko išimtinai dėl prekių vežėjo ir prekių gavėjo veiksmų. Šie asmenys, Pareiškėjos nuomone, ir turėjo būti pripažinti skolininkais muitinei. Pareiškėjos atstovas mokestinio ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu akcentavo muitinės pareigą atlikti išsamų pažeidimo tyrimą ir skolininkais muitinei laikyti ne tik Pareiškėją, bet ir prekių vežėją UAB „K1“ bei gavėją „SI“, t. y. įregistruoti skolą muitinei visiems žinomiems solidariems skolininkams.

Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio, reglamentuojančio Sąjungos tranzito procedūros vykdytojo ir įforminus Sąjungos tranzito procedūrą gabenamų prekių vežėjo bei gavėjo pareigas, 1 dalis nustato, kad Sąjungos *tranzito procedūros vykdytojas atsako* už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių (a punktas); už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi (b punktas). Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama*, kai *prekės*, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija *yra prieinamos* paskirties muitinės įstaigai. Nurodytojo straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prekių vežėjas arba gavėjas, kuris priima prekes žinodamas, kad jos gabenamos taikant Sąjungos tranzito procedūrą, taip pat atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.

Iš pacituotų Sąjungos muitinės kodekso nuostatų yra akivaizdu, jog už tinkamą Sąjungos tranzito procedūros vykdymą, visų pirma, atsakingas yra šios procedūros vykdytojas, o jo *pareigos laikomos įvykdytomis* ir tranzito procedūra užbaigta, kai prekės, kurioms buvo įforminta tranzito procedūra, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Nagrinėjamo ginčo atveju nustatyta, šios aplinkybės neginčija ir pati Pareiškėja, kad ginčo prekės nebuvo pristatytos į paskirties muitinės įstaigą – Airijos muitinės „*Rosslare Harbour*“ (IEROS100) postą per nustatytą terminą ir šioms prekėms įforminta tranzito procedūra nebuvo užbaigta. Vadinas, kaip teisingai sprendė Vilniaus TM bei jos išdėstyta pozicijai pagrįstai pritarė Muitinės departamentas ginčijamame sprendime, tranzito procedūros vykdytoja, t. y. Pareiškėja, neįvykdė savo pareigų, susijusių su tinkamu tranzito procedūros vykdymu ir jos užbaigimu – nepateikė visų ir nepakeisto pavidalo prekių Airijos muitinei, todėl pagrįstai pripažinta skolininke muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 1 dalį ir 79 str. 3 d. a punktą. Pasisakant šiuo ginčo aspektu, akcentuotina ir tai, jog tinkamas tranzito procedūros vykdymas bei tinkamas procedūros vykdytojo pareigų atlikimas, sąlygojantis šios procedūros užbaigimą, pagal nurodytą Sąjungos muitinės kodekso nuostatą siejamas ne su tranzitu gabenamų prekių perdavimu gabenti vežėjui ar jų pristatymu prekių gavėjui, kaip kad savo skunde įrodinėja Pareiškėja, bet būtent su prekių pristatymu į paskirties muitinės įstaigą.

Pažymėtina, jog ESTT byloje C-230/06, pasisakydamas apie tranzito procedūros vykdytojo pareigas ir atsakomybę (2008-04-03 sprendimas byloje *Militzer & Munch GmbH* prieš *Ministero delle Finanze*, 48 ir 49 punktai), yra nurodęs, kad procedūros vykdytojas, kaip Bendrijos išorinio tranzito procedūrą vykdomas asmuo, yra atsakingas už skolą muitinei, kuri atsirado dėl šios procedūros nuostatų nesilaikymo. Tokia procedūros vykdytojui nustatyta atsakomybė siekiama užtikrinti kruopštų ir vienodą skolos muitinei išieškojimo nuostatų taikymą tam, kad būtų apsaugoti Bendrijos ir jos valstybių narių finansiniai interesai. Tai, kad procedūros vykdytojas yra sąžiningas ir kad Bendrijos išorės tranzito procedūros pažeidimą sudaro sukčiavimo veiksmai, kuriuos atliekant jis nedalyvavo, taip pat negali pažeisti proporcingumo principo. Jeigu taip būtų, procedūros vykdytojas nebūtų taip įtikinamai

skatinamas užtikrinti gerą tranzito operacijų vykdymą. Todėl tranzito procedūros vykdytojas yra laikomas skolininku net ir tuo atveju, jei tranzito procedūros pažeidimą sudaro sukčiavimo veiksmai, kuriuos atliekant jis nedalyvavo.

Taigi, atsižvelgiant į nurodytąsias Sąjungos muitinės kodekso nuostatas, pacituotą ESTT praktiką, pagal kurią net ir esant trečiųjų asmenų sukčiavimui ar kitai neteisėtai veiklai, tranzito procedūros vykdytojas vis tiek atsako už iš tokios procedūros kylančias prievoles muitinei, darytina išvada, jog Pareiškėja pagrįstai ginčo situacijoje pripažinta skolininke muitinei.

Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 1 d. a punktu importu skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo maitu, atsiranda, jei neįvykdoma bent viena iš maitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos maitų teritoriją, jų paėmimu iš maitinės priežiūros arba su tokiu prekių gabėnimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje. Kai skola muitinei atsiranda pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 1 d. a punktą, *skolininku* pagal šio straipsnio 3 dalį *laikomas bet kuris iš šių asmenų*: a) asmuo, kuris privalėjo įvykdyti atitinkamas pareigas; b) asmuo, kuris žinojo, arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad maitų teisės aktais nustatyta pareiga nebuvo įvykdyta, ir kuris veikė asmens, privalėjusio įvykdyti tą pareigą, interesais arba kuris dalyvavo atliekant veiksmus, dėl kurių ta pareiga nebuvo įvykdyta; c) asmuo, kuris įgijo arba laikė atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad maitų teisės aktais nustatyta pareiga nebuvo įvykdyta.

Pareiškėja neginčija, jog pagal tranzito deklaraciją gabentų prekių nepateikimas muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir šioms prekėms įformintos muitinės procedūros neužbaigimas laikytinas neteisėtu prekių paėmimu iš muitinės priežiūros, lėmusiu importo skolos muitinei atsiradimą, tačiau tvirtina, jog nagrinėjamo ginčo atveju skundžiamame sprendime nepagrįstai vienintele skolininke muitinei pripažinta tranzito procedūros vykdytoja Pareiškėja. Asmenys, kurie turėtų būti pripažinti skolininkais muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. b ir c punktus net nebuvo nustatinėjami. Tuo tarpu krovinio vežėjas UAB „K1“ bei krovinio gavėjas „SI“ ne tik turėjo vykdyti savo pareigas pagal nurodytojo straipsnio 3 d. a punktą, bet ir dalyvavo veiksmuose bei laikė prekes, žinodami, kad dėl jų veiksmų ar neveikimo atitinkamos pareigos nebuvo įvykdytos. Pareiškėja nurodo, kad jos papildomai muitinei pateikti dokumentai patvirtina, kad prekių vežėjas UAB „K1“ žinojo apie prekėms taikomą tranzito procedūrą, jis tranzito deklaracijoje deklaruotas prekes 2017-04-11 pristatė ir iškrovė Airijoje, įmonėje „SI“, Dundulko mieste, prekių gavėjas „SI“ prekes gavo, šį faktą raštiškai patvirtino bei suprato savo pareigą deklaruoti prekes muitinei. Visos šios aplinkybės, Pareiškėjos nuomone, rodo, kad nurodytieji asmenys yra laikytini muitinės skolininkais pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 d. a, b ir c punktų nuostatas. Taigi, iš esmės Pareiškėja įrodinėja, jog ginčo atveju muitinė privalėjo spręsti klausimą ir dėl ginčo prekių vežėjo bei jų gavėjo pripažinimo solidariais skolininkais muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 str. 3 dalį.

Pasisakant dėl nurodytųjų Pareiškėjos argumentų pažymėtina, jog ESTT 2017-05-18 sprendime byloje Nr. C-154/16, spręsdamas klausimą, ar Bendrijos muitinės kodekso 96 str. 1 d. a punktas ir 2 dalis, 204 str. 1 d. a punktas ir 3 dalis bei 213 straipsnis (šios teisės normos reglamentavo tranzito procedūros vykdytojo, prekių vežėjo ir gavėjo atsakomybę, importo skolos muitinei atsiradimo momentą, skolininko nustatymo taisyklės, solidarų skolininkų atsakomybę, galiojo iki Sąjungos muitinės kodekso įsigaliojimo ir iš esmės buvo tapačios dabar galiojančioms šiam ginčui aktualioms nuostatomis) turi būti aiškinami taip, kad valstybės narės muitinė turi pareigą pripažinti solidarai atsakingu vežėją, kuris lygiagrečiai su tranzito procedūros vykdytoju turi būti laikomas privalančiu sumokėti skolą muitinei, pažymėjo, kad Bendrijos muitinės kodekso 213 straipsnyje įtvirtintas solidarumo principas tos pačios skolos muitinei skolininkų daugeto atveju, tačiau nei šiame kodekse, nei jo

įgyvendinimo nuostatose nenumatyta konkretnės taisyklės dėl šio solidarumo įgyvendinimo. Iš paties solidariosios atsakomybės pobūdžio išplaukia, kad kiekvienas skolininkas atsako už visą skolos sumą ir iš principo *kreditorius gali savo pasirinkimu reikalauti vieno ar kelių skolininkų sumokėti tą skolą* (sprendimo 84 ir 85 punktai). Pagal Bendrijos muitinės kodekso 96 str. 1 d. a punktą, 204 str. 1 d. a punktą ir 3 dalį tranzito procedūros vykdytojas turi sumokėti skolą muitinei, atsiradusią dėl prekių, kurioms įforminta išorinio Bendrijos tranzito procedūra, net jeigu vežėjas nesilaikė pareigų pagal to kodekso 96 str. 2 dalį. Remdamasis tuo, ESTT darė išvadą, kad, įtvirtinant šią objektyvią tranzito procedūros vykdytojo atsakomybę, Bendrijos muitinės kodekse nustatomas pagrindinis teisinis mechanizmas, be kita ko, palengvinantis tinkamą tranzito operacijų eigą, kad būtų apsaugoti Sąjungos ir jos valstybių narių finansiniai interesai (2010-07-15 sprendimo *DSV Road*, C-234/09, 30 punktas ir nurodyta jurisprudencija). ESTT konstatavo, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip pagrindinėje byloje, valstybės narės muitinė, be abejo, turi pripažinti tranzito procedūros vykdytojo atsakomybę. Iš šio sprendimo 85 punkte nurodyto solidarumo mechanizmo pobūdžio išplaukia, kad ši muitinė turi teisę, *bet ne pareigą* pripažinti solidariają vežėjo atsakomybę. Teismas taip pat pažymėjo, jog tai, kad valstybės narės muitinė, remdamasi solidariają atsakomybe, nereikalauja vežėjo sumokėti skolą muitinei, niekaip nepažeidžia tranzito procedūros vykdytojo teisės pateikti atgręžtinį reikalavimą vežėjui (90 punktas). Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ESTT nusprendė, kad Bendrijos muitinės kodekso 96 str. 1 d. a punktas ir 2 dalis, 204 str. 1 d. a punktas ir 3 dalis bei 213 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad *valstybės narės muitinė neturi pareigos pripažinti solidariai atsakingu vežėją*, kuris lygiagrečiai su tranzito procedūros vykdytoju turi būti laikomas privalančiu sumokėti skolą muitinei. Taip pat pažymėtina, kad ESTT to paties sprendimo rezoliucijos 4 punktu nusprendė, jog Bendrijos muitinės kodekso 96 str. 1 d. a punkto ir 204 str. 1 d. a punkto ir 3 dalies nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad tranzito procedūros vykdytojas turi sumokėti skolą muitinei, atsiradusią dėl prekių, kurioms įforminta išorinio Bendrijos tranzito procedūra, net jeigu vežėjas neįvykdė pareigų pagal šio reglamento 96 str. 2 dalį, be kita ko, pareigos pateikti šias prekes nepakeisto pavidalo paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą.

Atsižvelgdama į Sąjungos muitinės kodekso nuostatas, įtvirtinančias solidarią kelių asmenų atsakomybę muitinei, nurodytąją ESTT praktiką, aiškinančią šiam ginčui aktualias nuostatas, Komisija daro išvadą, jog muitinė teisingai konstatavo Pareiškėjos kaip tranzito procedūros vykdytojos atsakomybę ir įregistravo jai skolą muitinei, tuo tarpu pareigos solidariais skolininkais muitinei pripažinti prekių vežėją ir gavėją muitinė neturi. Pareiškėjos skunde dėstomi nesutikimo su ginčijamu mokesčių administratoriaus sprendimu argumentai įrodinėjant kitų asmenų pareigų, susijusių su tranzito procedūra, neatlikimą ar netinkamą atlikimą nepaneigia jos pačios mokesstinės prievolės muitinei. Todėl ginčijamas Muitinės departamento 2018-05-16 sprendimas Nr. 1A-202 tvirtintinas kaip teisėtas ir pagrįstas, panaikinti jį skunde nurodytais motyvais nėra teisinio pagrindo.

Pareiškėja skunde Komisijai išdėstė prašymą atleisti ją apskaičiuotų 101 Eur PVM delspinigių ir skirtos 224 Eur baudos MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkte įtvirtintu atleidimo nuo baudos pagrindu – jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo. Pareiškėja nurodo, jog ji nėra kalta dėl padaryto pažeidimo, t. y. muitinio tranzito deklaracijos nepateikimo paskirties muitinės įstaigai, nes šis pažeidimas buvo sąlygotas išimtinai prekių vežėjo UAB „K1“ bei gavėjo „SI“ veiksmų. Teigia, jog kaltė yra psichinis asmens santykis su jo daroma veika. Analizuojamu atveju neginčijamai nustatyta, kad prekių vežėjas UAB „K1“, nepaisydamas fakto, kad gabena ne Sąjungos prekes, nepateikė paskirties muitinės įstaigai tranzito deklaracijos MRN 17LTVR5000157F51F7, nors prekes nugabeno gavėjui. Apie šias aplinkybes procedūros vykdytoja (Pareiškėja) nežinojo ir negalėjo žinoti, todėl spręsti dėl Pareiškėjos kaltės formos reikia atsižvelgiant į protingumo matą. Pareiškėja atkreipia dėmesį į tai, kad muitinės požiūris į jos veiksmus yra retrospektyvus, tuo tarpu 2017-

04-07 Pareiškėjos veiksmai buvo atliekami realiuoju laiku, t. y. nedisponuojant informacija, kad prekių vežėjas tranzitu gabenamų prekių muitinės deklaracijos nepateikė paskirties muitinės įstaigai, nors pačias prekes pristatė gavėjui. Pareiškėja nurodo atlikusi visus būtinus, protingus ir proporcingus veiksmus tam, kad tinkamai įgyvendintų savo kaip procedūros vykdytojos pareigas, todėl nėra kalta dėl padaryto pažeidimo, dėl ko egzistuoja pagrindas atleisti ją nuo baudos ir delspinigių mokėjimo.

Pasisakant dėl Pareiškėjos atleidimo nuo jai skirtos baudos, pažymėtina, kad MAĮ 141 str. 2 dalis įtvirtina, jog nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas. Įvertinusi tai, kad byloje nėra duomenų apie tai, jog Pareiškėja būtų sumokėjusi mokesčių administratoriaus apskaičiuotus mokesčius, taip pat nėra duomenų apie kitas MAĮ 141 str. 2 dalyje įtvirtintas aplinkybes, Komisija nurodo šiame ginčo etape neturinti pagrindo spręsti klausimą dėl Pareiškėjos atleidimo nuo jai Vilniaus TM skirtos baudos.

Pažymėtina, jog MAĮ 141 str. 1 dalyje įtvirtintos teisės normos numato bendro pobūdžio atleidimo nuo baudos bei delspinigių aplinkybes, kurias privalo įrodyti mokesčių mokėtojas ir jos yra vertinamojo pobūdžio dėl jų taikymo konkrečiam atvejui. Kaip ne sykį yra nurodęs LVAT savo praktikoje, tokiam vertinimui yra svarbūs mokesčius nustatantys teisės aktai, kuriuos pažeidė mokesčių mokėtojas ir pagal kuriuos buvo nustatyta prievolė sumokėti mokesčius. Todėl kiekvienu konkrečiu atveju, vertinant konkretaus mokesčių mokėtojo kaltės dėl skirtingų mokesčių įstatymų pažeidimų klausimą MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkto taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai, kurie yra pakankami konstatuoti konkretaus mokesčio mokėtojo kaltės dėl konkretaus mokesčio įstatymo pažeidimo klausimą (pavyzdžiui, LVAT 2011-06-27 nutartis adm. byloje Nr. A438-2122/2011). Atsižvelgiant į pacituotą LVAT praktiką, atmestini Pareiškėjos skunde dėstomi argumentai, jog Muitinės departamentas, ginčijamame sprendime nurodęs, kad teisės aktai nenumato tranzito procedūros vykdytojo atsakomybės apribojimų ir dėl šios priežasties netenkinęs Pareiškėjos prašymo atleisti ją nuo baudos ir delspinigių mokėjimo, neteisingai aiškina MAĮ nuostatas, reglamentuojančias atleidimą nuo baudų ir delspinigių, nes jos nedaro jokių išimčių atskiroms mokesčių mokėtojų kategorijoms.

Komisija pažymi, jog, kaip jau ne sykį buvo akcentuota šiame sprendime, visų pirma, tranzito procedūros vykdytojas yra atsakingas už tinkamą šios procedūros reikalavimų vykdymą, už visų prekių ir reikiamų dokumentų pateikimą paskirties muitinės įstaigai. Kaip teisingai pažymėjo Muitinės departamentas ginčijamame sprendime, muitinės teisės aktuose nenumatyta procedūros vykdytojo atsakomybės apribojimų, tranzito procedūros vykdytojas yra laikomas skolininku net ir tuo atveju, jei tranzito procedūros pažeidimą sudaro sukčiavimo veiksmai, kuriuos atliekant jis nedalyvavo (ESTT byla C-230/06 48 ir 49 punktai, LVAT 2011-11-07 nutartis adm. byloje Nr. A-261-2779/2011). Dar daugiau, pagal šiame sprendime pacituoto ESTT 2017-05-18 sprendimo byloje Nr. C-154/16 nuostatas tranzito procedūros vykdytojo atsakomybė yra objektyvi, vadinasi, aiškintis, kokia kaltės forma buvo padarytas ginče aptariamas pažeidimas, kaip kad siūlo Pareiškėja savo skunde, nėra tikslinga.

Tranzito procedūros vykdytoja Pareiškėja nagrinėjamu atveju prisiėmė atsakomybę tinkamai vykdyti muitinio tranzito procedūrą ir nustatyta tvarka pateikti dokumentus ir ginčo prekes ne prekių vežėjui ar gavėjui, bet paskirties muitinės įstaigai, tačiau savo pareigų, nustatytų Sąjungos muitinės kodekse, neįvykdė ir dėl to buvo pripažinta skolininke muitinei. Net ir esant trečiųjų asmenų neteisėtai veiklai, kaip kad savo skunde tvirtina Pareiškėja, tranzito procedūros vykdytojas vis tiek atsako už iš tokios procedūros kylančias prievoles muitinei, todėl Pareiškėjos skunde nurodomos aplinkybės nepanaikina jos kaltės dėl padaryto mokesčių įstatymų pažeidimo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, jog nagrinėjamu atveju Pareiškėja nepateikė įrodymų, pagrindžiančių, kad mokesčių įstatymai

buvo pažeisti nesant jos kaltės. Todėl nėra pagrindo atleisti Pareiškėjos nuo apskaičiuotų 101 Eur PVM delspinigių.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 d. 1 punktu, 100 str. 2 dalimi, 141 str. 2 ir 3 dalimis, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2018-05-16 sprendimą Nr. 1A-202.
2. Neatleisti Pareiškėjos nuo 101 Eur PVM delspinigių ir 224 Eur baudos.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Vilma Vildžiūnaitė